

Синдикално

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 189/190 • јул-август 2018 • Година XVIII • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

- СОС у борби за IX платну групу
- Протест “Правда испред пара” у речи и сликама
- Подршка регионалних и европских синдиката
- Иновиран Правилник о стручном усавршавању

Почела је нова школска година и дуго најављивана "врућа јесен". Све оно што се иоле наговештавало и крчкало годинама у тамо неким "експертским" кулинарско просветитељским лабораторијама искристалисало се половином јула, баш када смо на колективном годишњем одмору. Први сведоци дугих табела платних група и разреда у новом систему финансирања и рангирања оних последњих (Мохиканаца) од преосталих јавних служби, били су шокирани не препознавањем и не познавањем суштинских покретача промена и просперитета једне државе - да образовање није трошак него инвестиција за генерације и генерације младих који долазе.

Целоживотно образовање је циљ - формално, неформално, информално. Квалитет је заборављен! Перманентно усаглашавање цивилизацијски тековина, модернизација, информационо технолошка достигнућа, све пада у воду. Окренули смо се стандардним оквирима западних критерија. Врста посла одређује

И тако,...

мерила - лекари у дому здравља су вреднованији него ако раде у медицинској школи. Библиотекар као стручни сарадник је забрављен. У образовању је 63.000 људи, носилаца основне делатности, са 7. степеном стручне спреме, "добило шансу" Правилником о стручном усавршавању и напредовању да у склопу сталног образовања до краја радног века стичу позиције. Они након осам, 10, 12 и 15 година знањем енглеског језика, похађајући семинаре, стичући одговарајуће квалификације долазе у позицију потенцијалних педагошких саветника, посебних, високих и виших. Цео радни век ћемо учити да би напредовали зарад накнаде од пар хиљада динара. И то само до четвртине укупног броја наставника и стручних сарадника - јер ће ваљда за толико бити пара. Свако потенцијално напредовање више од ове предвиђене квоте зависиће од пара у буџету. Толико о громогласно најављиваним шансама за напредовање.

Позиција 8. групе, 3. разред је управо позиција садашње политике државе према учитељима, наставницима и професорима своје деце, своје будућности. Све је више обавеза уз примену нових технологија у образовању, али опет - ниједно образовање не може без наставника. Или, неко можда мисли да може?

Кад се чува идентитет - подсећамо на традицију, културу, историју, тековине, образовање, а кад се фокусирају на људе који чине суштину, онда смо само број, идеолошка последица инвестиционих рачуница ММФ-а.

Почетак септембра, почетак реформисане школске 2018/19.

године кренуо је протестом сва четири репрезентативна синдиката на улицама Београда, где је 3.000 људи стало снагом и вољом да се коначно нешто промени, да сви запослени у образовно - васпитним институцијама добију статус који им је срушен вишедеценијским покушајима да се нешто промени на боље. Штрајкови су у најави, а колико ће нас друга страна схватити зависи од пробуђене свести да промене зависе од сваког од нас.

И то је део образовања и васпитања - побунити се! И послати поруку не само представницима власти и чуварима државне касе, него и својим ђацима: за праведну ствар треба се побунити и стати заједно у одбрану достојанства, не само професије, него и будућих грађана које у свакодневном раду припремамо и за животне изазове.

Побунили су се и колеге из Сарајева, припремају се и други просветни радници у региону и широм Европе - процес маргинализације образовања је очигледно ширих размера.

А последица те маргинализације је и све мањи број наставника - квалификованих, добро припремљених и спремних да остану у професији. Само у Шведској процењују да ће 2035. недостајати 79.000 наставника, а свака земља, такође, наводи алармантне податке о недостатку наставника.

Код нас је још увек прича о вишку наставника, јер је мало ко спреман да призна сурову истину: и ми имамо недостатак квалификованих наставника одређених предмета, а буде ли се наставио омаловажавајући однос према просвети, ускоро ћемо и ми имати исти проблем.

Зато је важно за будућност отворити и решавати питање: како створити боље услове за наставничку професију. Решење је, како наводе и колеге из шведског синдиката - да би се што више људи привукло у наставничку професију и остало у њој касније у животу - плате морају бити више, радно оптерећење смањено и статус наставника побољшан.

Зато се они озбиљно припремају да обележе 5. октобар, Светски дан наставника, под слоганом: "Ми правимо разлику сваки дан - дозволите наставницима да буду наставници. Зато што је школа наша будућност."

Лепа порука којој се придружимо и заједнички радимо на њеној реализацији.

ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ

Одржана седница РОС

Иако је првобитно планирана за среду, 29. августа, седница Републичког одбора одржана је у петак, 31. јер је тог дана у 12 сати заказан заједнички протест репрезентативних синдиката у образовању под називом "Правда испред пара".

У протесту је учествовало више од 2.500 просветних радника, који су у протестној шетњи од Министарства просвете, преко Владе РС до Министарства државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС), исказали незадовољство понуђеним предлогом платних група и разреда сачињеним у МДУЛС. Учесницима протеста обратили су се представници сва четири репрезентативна синдиката. У име Синдиката образовања Србије говорили су др Бранко Миљановић, Јовица Манојловић и председница Валентина Илић.

Након протеста чланови Републичког одбора су одржали седницу, на којој су донете одлуке о штрајку упозорења за понедељак, 3. септембра и уторак, 11. септембра.

Поред тога, Републички одбор је овластио Председништво да може донети одлуку о штрајку у зависности од резултата преговора са ресорним министарством и договором са другим синдикатима.

Председница Валентина Илић је информисала чланове РОС о састанцима који су одржани са

ресорним министром и са другим синдикатима у вези са предлогом платних група и разреда и најавила да је за понедељак, 3. септембар, заказан састанак у МДУЛС, на којем ће бити представници свих синдиката јавних служби репрезентативних централа. Детаљније о самом предлогу платних разреда говорио је колега Раде Ерцег.

Разматрани су и правилници о стручном усавршавању и напредовању и донета о длука да се покрене иницијатива за рад на ПКУ за основне и средње школе и домове ученика, за високо образовање и за студентски стандард.

Поједини чланови Републичког одбора, прецизније колеге из

Ниша и Пожаревца, већ су имали састанке радних подгрупа по школским управама, док други ускоро очекују позиве. Колегиница Нина Маљковић је говорила о анексима уговора на чије потписивање поједини директори присиљавају запослене на одређено, иако Синдикат сматра да то није у складу са законом и у вези са тим смо слали дописе ресорном министру.

Анализиран је управо одржан протест репрезентативних синдиката и дата информација о Спортским сусретима. Пријављено је око 390 учесника и договорено да се одржи састанак Организационог одбора у склопу редовних припрема за Брзеће.

МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ

Спортски сусрети

По досад приспелим пријавама, на Спортским сусретима - Брзеће 2018. ће учествовати готово 400 такмичара из целе Србије. Ове године термин одржавања је померен за средину септембра, од 13 - 16. као ранијих година. Надамо се добром времену, фер и спортском надметању. Долазак учесника је у четвртак, 13. септембар, до 17 - најкасније 18 часова. Исте вечери ће бити организован састанак са вођама екипа и извршено жребање.

Смештај почиње у четвртак са вечером, а завршава се у недељу, 16. септембра, са доручком. Такмичења почињу у петак, 14. септембра, након отварања Игара, - око 9:30, у 19 дисциплина: 10 мушких и девет женских. Пливање и тенис су појединачни спортови, док су остали екипни.

Програм и распоред такмичења, контакт телефони, као и задужења чланова Организацио-

ног одбора за поједине спортове биће објављени на огласној табли у хотелу.

М. КАМПЕРЕЛИЋ

Завршен штрајк у Блацу

Штрајк чланова Синдикалне организације Високе пословне школе струковних студија у Блацу, који је започет 22. маја, окончан је 17. августа одлуком чланова ове организације, с обзиром на то да је одлуком Владе Србије о промени статуса Установе разрешен и орган управљања - што је био и главни захтев.

Наиме, Одлуком Владе Србије 2. августа основана је Академија пословних струковних студија са седиштем у Београду спајањем Београдске пословне школе - Високе школе струковних студија у Београду и Високе пословне школе струковних студија у Блацу, чиме су разрешени органи управљања у Блацу, а само петнаест дана касније Синдикат је донео Одлуку о престанку рада Штрајкачког одбора и о томе обавестио ресорно министарство и све надлежне органе.

Р. С. П.

СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР

11000 Београд, Дечанска 14/6, тел/факс 3233-229, ж.р. 355-101175-84; www.sind-obr.org.rs

Савез самосталних синдиката Србије - председник Љ. Орбовић
Министарство просвете, науке и технолошког развоја - министар М. Шарчевић,
Министарство финансија - министар С. Мали,
Министарство државне управе и локалне самоуправе - министар Б. Ружић,
Председница Владе А. Брнабић

На ванредној седници Председништва Синдиката образовања Србије, разматран је Предлог платних група и разреда предвиђене за просвету, на свим нивоима васпитања и образовања, завода и стандарда, у Републици Србији.

Примећене су бројне мањкавости и на неке од њих као такве и указујемо:

1. Предлажемо да однос: коефицијента 1 и минималне цене рада уговорене на СЕС-у буде 1:1,10,
2. Примећено је да нису обухваћена сва радна места у просвети:
 - а. Недостају "генеричка" радна места, нпр: кувари, домари, благајници, пекари, спремачице, референти ...
 - б. Васпитачи, у предшколском васпитању и основношколском образовању, са VI ССС,
3. Захтевамо да носиоцима делатности тј. наставницима у предшколском васпитању, основношколском и средњем образовању, стартна позиција уместо предложене VIII групе 3 разред буде IX група 1 разред, како је предложено носиоцима делатности у осталим делатностима у јавном сектору и да се то односи на све са VII ССС, без обзира да ли су у питању: наставници и стручни сарадници, секретари, корепетитори и сл.

Захтевамо од свих надлежних Министарстава да се под хитно крене у преговоре и исправљање бројних мањкавости уочених у овом Предлогу.

Уколико се не исправи, потенцијална, неправда запосленима у образовању, са свим степенима стручне спреме, Синдикат образовања Србије примениће све видове синдикалне борбе!

У Београду, 23. августа 2018.

Председница Синдиката образовања Србије
мр Валентина Илић, ср.

ГРАНСКИ СИНДИКАТ
 ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА СРБИЈЕ

НЕЗАВИСНОСТ

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
 СРБИЈЕ

ЕРПЕ

СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА
 СРБИЈЕ

Влади Републике Србије, председници Ани Брнабић
 Министарству државне управе и локалне самоуправе,
 министру, **Бранку Ружићу**
 Министарству просвете, науке и технолошког развоја,
 министру, **Младену Шарчевићу**

Поштована/и,

Просветни радници у Србији нису пука послушничка интелигенција, већ интелектуалци чија је дужност да из властитога духовног у етичког хоризонта, са критичком упитаношћу сведоче о неправдама које урушавају темеље образовног система.

Величанствен скуп, "ПРАВДА ИЗНАД ПАРА", прошлог петка, 31. августа и штрајк у коме је било више од 1000 школа, нису довољни да се (по)слуша шта струка предлаже. Послали смо исправљене табеле платних група и разреда које су разна министарства попуњавала шест година, а ми имали за тај посао једва три дана. Урадили смо све што је било до нас и више од тога! Да бисте се са неким договорили, морате имати људе који држе реч.

Опредељење за најплеменитији позив просветне раднике разоткрива као људе који су духовно претпоставили материјалном, који властите поступке подређују етици, а не користи. Може ли бити успешно друштво које такве људе доводи до граница егзистенцијалног опстанка?

Од вас, као креатора система платних група и разреда, очекујемо да исправите неправду нанету просветним радницима и омогућите нам праведно и заслужено место у деветој платној групи, као што је већ случај са свим другим носиоцима делатности у јавним службама.

Дубоко уверени да спровођење реформе платног система треба и мора бити засновано на правди, очекујемо хитан позив на састанак.

Са поштовањем,

У Београду, 7. септембра 2018.

Унија синдиката просветних радника Србије, **Јасна Јанковић, ср.**
 ГСПРС "Независност", **Томислав Живановић, ср.**
 Синдикат радника у просвети Србије, **Слободан Брајковић, ср.**
 Синдикат образовања Србије, **Валентина Илић, ср.**

На протесту "Правда испред пара", одржаном 31. августа у Београду, где се окупило према проценама медија око 2.500 просветних радника, председница нашег синдиката Валентина Илић је после обраћања окупљенима испред Министарства просвете, потом испред Владе Србије, одржала говор испред Министарства државне управе и локалне самоуправе који у целости преносимо.

Драге колеге, просветни радници и синдикалци!

Ево нас сада испред Министарства одговорног за сва наша незадовољства предложеним системом платних група и разреда. Неименовани експерти су, вођени неком својом логиком, наставнике сврстали у нижу платну групу у односу на носиоце делатности осталих делова јавног сектора. Ако има образовања без наставника и ако може образовно васпитни рад у школи без њих - можда је и седма група превише.

Верујемо да сваки од тих експерата и данас зна име свог првог учитеља или учитељице, да памте своје професоре, а и оно чему су их, поред знања која су заједно стицали, научили и много важније лекције - да буду вредни и честити људи и да знањем напредују у животу, да цене и поштују и себе, али и сваког човека.

По ономе где су нас сврстали, изгледа многи нису научили те лекције. Или су их у томе спречили други разлози, који у овом часу нису важни. Или је све ово осветла лоших ђака.

На данашњем протесту окупили смо се под слоганом: Правда испред

пара!, јер одражава огорченост нерасумевањем, одражава незадовољство лошим односом према образовању, иако су на речима свима пуна уста колико је оно значајно. Да би било и стварно значајно, они који раде у образовању, морају бити уважени и на одговарајући начин вредновани.

Сада тражимо - да будемо вредновани заслуженим статусом у систему јавних служби. Ако то сада не постигнемо, наредну деценију можемо потрошити на исправљање сада учиње-них неправди, као што је то случај и у Словенији. Велики штрајк, који су почетком године организовали са циљем да исправе лоше поставке платних разреда од пре десет година одржан је под слоганом:

"Зашто би баш образовање вредело мање?"

Исто питање и ми постављамо данас и све време се питамо - вреди ли универзитетски образован наставник слично као и други универзитетски образовани професионалци других делатности. Или смо сви који радимо у образовању преобразовани за количину новца који је држава решила да да за образовање. А држава треба заиста да издвоји више новца за образовање, јер је то једина инвестиција која се дугорочно исплати, да кажемо језиком економије. А језиком хуманости, развоја друштва и формирања нових генерација и извесније будућности - једино уважени наставници, са dobrим условима рада могу допринети квалитетном образовању деце.

У томе се са нама слажу и колеге из братских синдиката: данас су у

мислима са нама и уз пуну подршку оправданим захтевима синдикалци из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Републике Српске, Црне Горе, Македоније... Снажне поруке подршке послале су и колеге из братских синдиката из Грчке, Бугарске, Румуније, Француске и Шведске. Свој глас са нама на протесту придружује и Европска организација синдиката образовања ETUCE.

Сада је тренутак да креатори система платних група и разреда прихвате захтеве свих просветних радника: девета платна група! А потом ћемо видети и систем напредовања кроз вредновање квалитета рада.

Све већи захтеви просветним радницима у новој ери траже и одговарајуће вредновање. Ако се то не деси, ускоро ће и у Србији уместо технолошких вишкова бити мањак просветних радника. То се већ десило у многим земљама. Немојмо дозволити да и просветни радници крену "трбухом за крухом" по белом свету! Ми желимо да васпитавамо нашу децу и да своје знање, енергију и љубав према деци и професији искажемо овде. Зато се и боримо свим расположивим средствима и нећемо одустати.

Има времена за преговоре и има простора за побољшање!

Ово Министарство испред којег се сада налазимо треба то да прихвати.

Ми смо реални и не тражимо немогуће.

Заједно смо јачи - ДО ПОБЕДЕ!

В. И.

Заједничка конференција за новинаре

Четири репрезентативна синдиката просветних радника најавила су 28. августа на заједничкој конференцији за новинаре протест за 31. август, као и четири протеста скраћеним часовима током септембра, истичући на првом месту незадовољство предложеним решењима за одређивање платних група и разреда.

Председница нашег синдиката Валентина Илић је том приликом истакла да је основни захтев да се запослени у јавном сектору са седмим степеном стручне спреме рангирају исто као и у свим другим државним службама, односно да се нађу у деветој платној групи како не би чекали осам година на прелазак у виши платни разред.

Она је навела и да у предложеним платним разредима у групама нигде нису наведена техничка занимања, попут домара или чистачица, као и да је један од захтева да први, најнижи платни разред буде барем у износу минималне зараде.

"Нова решења за директоре школа предвиђају 11. разред, односно просечно повећање зараде од око 56 одсто, чиме би се (сваки појединачно) изједначио са, на пример, прваком ба-

лета у Народном позоришту. С друге стране постоје и друге нелогичности, попут оних да лекар специјалиста у дому здравља прима већу плату од лекара са истим звањем у медицинској школи", рекла је наша председница.

Она је још рекла да очекује велику подршку просветних синдиката из региона, оценивши да су "једино у Македонији просветарима мање плате"

и да су представници синдиката из којег долази увек против започињања школске године штрајком, али да је одлука о синдикалним активностима донета заједно са другим синдикатима у просвети.

На конференцији су говорили и председници осталих репрезентативних синдиката проф. др Томислав Живановић, Јасна Јанковић и Слободан Брајковић.

Р. С. П.

Заслужујемо девету платну групу

Сва четири репрезентативна синдиката просветних радника у Србији одржала су 31. августа протест испред Министарства просвете, Владе Србије и Министарства управе захтевајући да просветни радници буду сврстани у девету платну групу, први разред и најавили штрајк за први дан нове школске године.

На протесту под слоганом "Правда испред пара" синдикалци су нагласили да они заслужују да буду у деветој групи, као и све остале струке седмог степена стручне спреме, а не у осмој, како је то сада. Говор председнице

Председница УСПРС Јасна Јанковић рекла је да је за први протест издвојен најургентнији захтев - прелазак из 8. у 9. платну групу.

"Морамо сада имати само само тај захтев да бисмо успели до краја септембра да се пребацимо

из 8. у 9. групу и ту смогнемо снаге да напредујемо кроз 11 платних разреда", рекла је она и нагласила да су око тог једног захтева уједињени сви просветни синдикати.

Представник СОС за високо образовање Бранко Миљановић

СОС Валентине Илић пренели смо у целини, па ћемо се укратко осврнути на оно што су рекли остали говорници, а предност ћемо ипак дати фотографијама како би што верније читаоцима дочарали оно што се догађало.

је предочио да једино просветари у високом образовању још нису потписали Колективни уговор.

Милан Трбовић из СРПРС је истакао да су сви синдикати данас као један у борби за правду, пошто није угрожена само професија, већ достојанство радника просвете. Он је позвао ресорног министра "да спаси свој образ и образ просвете".

Ружица Тодић и синдиката "Независност" поручила је да просветари не пристају на ниподаштавање и позвала колеге које су "у време протеста на измишљеним седницама наставничких већа и састанцима за е-дневник", да им се придруже у борби за правду и част професије.

Током трајања протеста заустављен је саобраћај у Немањиној улици и Улици кнеза Милоша, а

потом су учесници протеста кренули у шетњу до зграде Владе Србије и Министарства државне управе и локалне самоуправе, где су поновили захтев.

Представници синдиката позвали су министра просвете Младена Шарчевића да их подржи, како им је обећао "као највећи синдикалац међу њима", да просветари буду сврстани у девету групу.
Р. С. П.

Апел за подршку

Председница СОС Валентина Илић упутила је крајем августа дописе синдикатима региона и Европе у којима их је обавестила о престојећим протестима српских просветних радника у борби за праведно вредновање професије у систему зарада у јавном сектору. Подршка и солидарност великог броја синдиката с којима СОС сарађује, наравно, нису изостали: ОЛМЕ (Грчка), Самостални синдикат основног образовања и одгоја (Федерација БиХ), Синдикат просвјете (Црна Гора), Независни синдикат знаности и високог образовања (Хрватска), SVIZ (Словенија), SEB (Бугарска), SHU (Хрватска), SNES FSU (Француска), СОНК (Македонија), FSLI (Румунија), FECCO (Шпанија), ETUCE, Lärar-förbundet (Шведска)...

СИНДИКАТИМА ОБРАЗОВАЊА ИЗ РЕГИОНА

Поштоване колеге,

Синдикат образовања Србије са осталим репрезентативним синдикатима образовања организује заједнички протест у **петак, 31. августа 2018.** године са циљем да се јавности и представницима власти укаже на неодрживост предлога вредновања просветне професије у предложеном систему плата у јавном сектору.

Наиме, предлогом платних група и разреда који је препремиле Министарство државне управе и локалне самоуправе о регулисању плата у јавном сектору, образовање је сврстано у осму платну групу, за разлику од осталих делова јавног сектора на које се овај закон односи, а који су сврстани у девету платну групу (здравство, култура, социјални рад).

Након вишегодишњег рада и одлагања примене платних разреда, намера власти је да се до краја септембра дефинишу платне групе и разреда са коефицијентима, како би Закон о платама у јавном сектору почео са применом од почетка наредне године.

Просветни радници су годинама уверавани да ће овај систем напokon унапредити положај запослених у образовању и исправити дугогодишње заостајање у платама ове, на речима свих представника власти, за друштво веома значајне делатности.

Предложеним решењима не само да није побољшан положај запослених, већ су сврстани у нижу платну групу, са нижом стартном позицијом у поређењу са свим запосленима са високом стручном спремом у другим деловима јавног сектора.

Уколико се овакав предлог усвоји, запослени у образовању ће у наредном дужем периоду бити и даље потцењени са веома ограниченом могућношћу напредовања. Тиме се не стварају услови за унапређења квалитета образовања и вредновања квалитета рада наставника, што је декларативно одређење Министарства просвете.

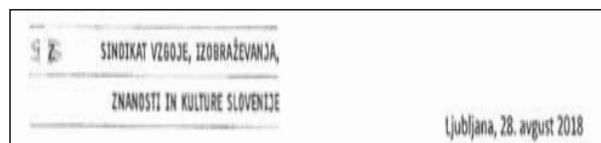
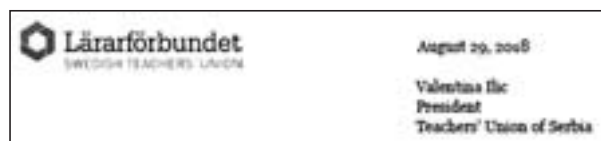
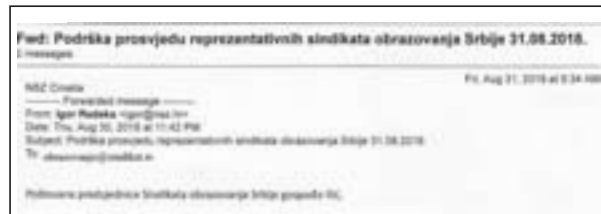
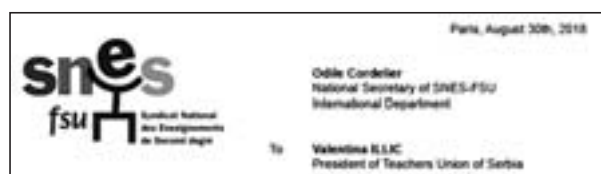
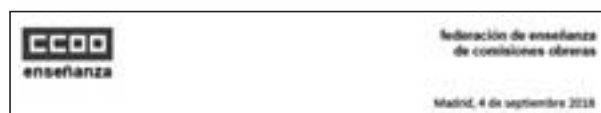
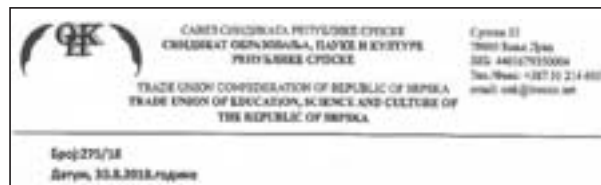
Овакав предлог је још један доказ маргинализације образовања у нашим друштвима, о чему је било речи и на нашем скупу средином јула у Цриквеници.

Молимо вас да својом подршком исказете синдикалну солидарност са оправданим захтевима синдиката образовања у Србији.

Достојанство професије се брани и одговарајућим вредновањем рада просветних радника!

Срдачан синдикални поздрав,

Председница
Синдиката образовања Србије
ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ

Иновиран Правилник о стручном усавршавању

Ујеку летошњих расправа о предложеним платним групама и разредима и борби синдиката за одговарајуће место наставничке професије у овом систему, готово је незапажено прошла иновација за коју Министарство просвете тврди да је кључ разликовања у будућим платама наставника, васпитача и стручних сарадника. Наиме, 22. јуна ове године су усвојене Измене и допуне Правилника о стручном усавршавању и напредовању наставника, васпитача и стручних сарадника, а са прошлог августа усвојеним изменама у пречишћеном тексту се дошло до коначног текста.

Правилник има два дела - први се односи на обавезно стручно усавршавање стицањем поена кроз учешће у раду акредитованих семинара, скупова и других облика усавршавања предвиђених овим правилником. Од некадашњих 120 потребних бодова, сада је захтев за стицање 100 бодова - сати стручног усавршавања у петогодишњем периоду, уз истакнуте приоритетне области и компетенције којима треба да се унапреди васпитно - образовни рад. Саставни део професионалног развоја је и развој каријере напредовањем у одређено звање.

Овај део је привукао посебну пажњу просветне јавности најавом министра просвете да ту треба тражити простор за напредовање и повећање плата у образовању.

Наравно да је и до сада постојао систем звања у образовању - од ментора до виших саветника, али у пракси није значајно ништа у материјалном смислу, сем статуса и додатних обавеза. Сада су детаљније наведени услови за стицање звања, поступци за стицање звања, рад у звању и стицању звања под посебним условима.

Поред тога, наведена су конкретна мерила за вредновање услова за стицање звања, области компетенција наставника степена остварености образовно васпитних циљева у односу на почетно стање и услове рада васпитача и стручних сарадника. Такође, конкретно су наведене области рада васпитача, стручних сарадника и показатељи остварености васпитно образовних циљева њиховог рада. Посебан део се односи на врсте и број активности за звања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Који су полазни услови за професионални развој наставника и напредовање стицањем звања? Наставник, васпитач и стручни сарадник може током рада да стекне следећа звања: педагошки саветник; самостални педагошки саветник; виши педагошки саветник и високи педагошки саветник.

У установи звање може да стекне до 25% од укупног броја запослених наставника, васпитача и стручних сарадника и то: звање педагошког саветника до 15%; самосталног педагошког саветника до 5%; вишег педагошког саветника до 3% и високог педагошког саветника до 2%.

Ако постоји потреба за избор у звање већег броја наставника, васпитача и стручних сарадника, избор у установи може да се изврши након добијене сагласности Министарства да су за то обезбеђена средства у буџету.

За стицање звања потребни су прилично строги услови за напредовање: педагошки саветник поред лиценце за рад мора да има најмање осам година искуства у образовно васпитном раду; самостални педагошки саветник мора да има најмање 10 година рада у образовању; виши педагошки саветник најмање 12 година рада у образовању; високи педагошки саветник најмање 15 година рада у образовању.

Поред тога, за сваки ниво потребан је изнадпросечан степен компетентности, знање страног језика - од А2 до Б1, знање рада на рачунару, 70, 100 или 120 сати у својству реализатора програма стручног усавршавања итд...

Рекли бисмо - прилично строги услови и комплексна процедура пријављивања и одобравања напредовања, а на крају опет зависи не од квалитета кандидата вољних и компетентних да се упусте у овај поступак, већ од количине новца у буџету!

А да ни у назници нема наведено шта тај статус може да значи у материјалном смислу.

Наравно, остаје питање свих питања - како ће у систему платних разреда напредовати оних 75% који се не могу пријављивати за стицање звања и каква је позиција свих запослених првих осам година током којих не могу да напредују на овај начин? Хоће ли се квалитет њиховог рада вредновати на неки начин? Хоће ли кроз признавање тог квалитета моћи да остваре додатни приход како је то објавило Министарство - остаје да се тек види!

Б. ВИШНИЋ

Прозор у СВЕТ

У извештају који је за Европску комисију припремила Еуридика, објављеном у јануару ове године о каријери наставника у Европи, са подацима из већине европских земаља, може се видети који су каријерни нивои у којој земљи и какав је њихов утицај на плате наставника. У Литванији, на пример, наставници имају различите коефицијенте у оквиру пет нивоа каријере, у Пољској се сваком нивоу додају проценти на основну плату, у Словенији су наставници у 30. платном разреду, наставници ментори у 33, саветодавци у 35. и саветници у 38. платном разреду, од укупно 65. платних разреда за све запослене у јавном сектору. У Албанији се напредовањем добија од 5 до 10% већа плата у зависности од нивоа напредовања, у Црној Гори се за сваки виши ниво добија повећан коефицијент - од 0,3 за ментора, 0,7 за наставника вишег саветника до 0,8 за наставника истраживача. Једно у Естонији и Србији каријерна структура и промоција наставника није повезана са повећањем плата.

У сусрет (не) напредовању

Регионални скуп у Цриквеници

**Балкански синдикати
образовања договорили
сарадњу и заједничке акције**

У познатом хрватском летовалишту Цриквеница је 9 и 10. јула одржан међународни састанак представника синдиката образовања балканских земаља. Поред представника синдиката образовања из бивше Југославије у раду скупа су учествовали и представници синдиката образовања из Албаније. Тема скупа била је дефинисање сарадње и заједничких акција у циљу унапређења система образовања и положаја запослених у образовању.

Учесници скупа су препознали заједничке проблеме у унапређењу и одбрани права запослених у образовању, затим недовољним издвајањима за образовање из буџета у земљама из којих долазе, као и у лошем материјалном положају запослених у односу на изузетно важан и одговоран посао који стручно и одговорно обављају. Повећање плата запослених један је од приоритетних задатака за синдикате у свим земљама. Такође, недовољна је укљученост наставника у сталне реформске процесе, а и непоштовање и стална борба за очување стечених позиција кроз социјални дијалог и колективно преговарање са министарствима просвете. Поново је наглашена улога репрезентативних синдиката у социјалном партнерству и бројни проблеми са којима се сви синдикати суочавају у том процесу.

У дискусији је истакнута маргинализација образовања као део ширег процеса у свим државама, којим се смањује улога знања и образовања, а која за последицу има и низак професионални статус и смањен углед наставничке професије у друштву. На будућност образовања свакако имају утицаја и неповољни демографски процеси који у неким срединама имају готово драматичне размере демографског пражњења читавих територија, а то је и додатни притисак на радну несигурност запослених у образовању. Враћање достојанства и угледа просветне професије је међу првим синдикалним задацима, као и одговарајуће вредновање стручног рада у образовању.

Социјални дијалог са социјалним партнерима је незаобилазан начин

утицаја репрезентативних синдиката на решавање многих питања, али уколико не доводи до решења или се одвија само формално, синдикати образовања су спремни за све облике синдикалне акције како би интерес професије и запослених у образовању били на одговарајући начин уважени.

Закључци са скупа ће бити објављени у свим организацијама учесницима скупа и упућени јавности сваке земље пред почетак наредне школске године, као израз решености синдиката образовања за заједничку активност.

Учесници су потписали Споразум о међународној сарадњи, у ком се истиче:

1. Потписници Споразума ће јачати узајамне пријатељске односе засноване на независном синдикализму, синдикалним правима и слободама, узајамно делотворне дугорочне односе и реципроцитету кроз промоцију позитивних промена у регионалним образовним системима;

2. Стране у Споразуму ће се сагласити у заједничким напорима за побољшање радних права и повећати активност у примени законодавства у области рада, здравља и безбедности, колективним уговорима и масовним отпуштањима;

3. У циљу размене информација и искустава све стране Споразума ће:

- размењивати делегације да уче једни од других о питањима из области рада и синдикалних активности;
- бити посвећени унапређењу социјалног дијалога и подржати активности у трипартитном социјалном дијалогу;

- унапредити узајамну комуникацију и сарадњу;
- размењивати стручну и научну литературу и податке који се односе на образовање и науку;

- промовисати упозоравајућу функцију синдиката у односу на нарушавање радних права;

- спроводити заједничке националне, секторске и регионалне активности, као што су конференције, радионице и кампање за заштиту права радника;

- размењивати искуства добре праксе у примени радног законодавства кроз регионалне структуре синдикалних конфедерација;

- давати писане подршке другим странама овог Споразума када организују законом дозвољене активности и акције;

- промовисати колективно преговарање, укључујући примену колективних уговора од стране послодавца, пратити примену и анализирати колективне уговоре на свим нивоима.

4. Свака страна овог Споразума може, по својој вољи и без надокнаде да одустане од Споразума уз писмену најаву два месеца пре формалног одустајања;

5. Споразум ступа на снагу потписивањем овлашћених представника сваке стране у Споразуму.

Споразум су потписали:

- Синдикат хрватских учитеља - Сања Шпрем
- Синдикат радника у предшколском одгоју и образовању Хрватске - Божена Стругар
- Независни синдикат запослених у средњим школама Хрватске - Нијаз Карић
- Независни синдикат знаности и високог образовања - Игор Радека
- Синдикат образовања, науке и културе Словеније - Бранимир Штрукељ
- Самостални синдикат основног образовања и одгоја Федерације Босне и Херцеговине - Селведин Шаторовић
- Синдикат образовања Србије - Валентина Илић
- Синдикат просвете Црне Горе - Слава Бошковић
- Самостални синдикат образовања, науке и културе Републике Македоније - Јаким Неделков
- Независни синдикат образовања Албаније - Неврус Каптели.

Б. В.

Музичка школа "Јосип Славенски"

Синдикална организација Музичке школе "Јосип Славенски" у Београду је оформљена пре нешто више од три године и спада међу организацијама за које се може рећи да марљивим радом и домишљатошћу чине све како би повратили веру запослених у синдикат као радничку организацију, али и у синдикални рад.

Набројаћемо само неке од активности. Првенствено, Синдикална организација је ажурна у пружању адекватне правне помоћи, нарочито у спорадичним дисциплинским поступцима и учесталој радно-правној проблематици која се односи на службена путовања запослених током бројних такмичења. Синдикат се успешним показао и у ситуацијама када су правилници оспоравали број запослених, а синдикалци кроз дописе и преговоре ипак успевали да остваре жељено ангажовање потребних радника.

Синдикална организација је ту и кад треба доделити новчану помоћ кад у породицу чланова стигне приноса, али једнако и ту када је реч о болести или смрти чланова

ва породице. Чланство у Фонду солидарности Синдиката образовања Србије је због таквих случајева од непроценљиве важности. Синдикат додељује и ваучере за пригодне датуме, али и омогућава запосленима плаћање роба и услуга путем административне забране.

Део ангажовања Организације односи се на рекреацију и забаву. Незаобилазна је постала организација пролећних излета. Први, 2016. године, у Буковичкој Бањи, следећи на Фрушкој Гори, а ово-

годишњи у Голупцу. Излети су врло пажљиво и до сваког детаља планирани. Синдикална организација школе финансира превоз и пригодан ручак, а ове године финансирала је за чланове и једносатну возњу бродом по Дунаву.

Наравно, пружена је могућност и осталим члановима колектива да учествују у излету, али по економској цени.

Синдикална организација Школе је редован учесник Спортских сусрета Синдиката образовања Србије.

Синдикалци Музичке школе "Јосип Славенски" с поносом истичу да су овог лета успели да омогуће члановима, али и онима који то нису, шестодневно мини летовање у Бањи Ковиљачи за свега 1.000 динара уз ваучере Републике Србије, који су брзо и ефикасно прибављени.

Одушевљење одмором, кажу, било је огромно и уз констатацију да је то, уз све остало, велики бенефит који је запослене који нису били чланови привукао да то и постану.

Синдикалци Музичке школе "Јосип Славенски" верују да у пракси овим активностима и успешном реализацијом одмора и излета враћају поверење у Синдикат као радничку организацију, те и у синдикални рад, што је у овим транзиционим временима за просвету врло важно и драгоцено!

Председница СО
БЕРА АРАНИЦКИ

Добра синдикална пракса

**Синдикално
Перо**

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ • Телефон: (011)32-33-229 • Тираж: 4000 • www.sind-obr.org.rs • E-mail: obrazovanje@sindikar.rs • Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ • Штампана: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд • Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ • Уредник: САША ЛУКОВИЋ • Редакцијски колегијум:

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

Дом културе "Студентски град"

Синдикална организација Дома културе "Студентски град" (ДКСГ) је недавно приступила редовима Синдиката образовања Србије и то је, свакако, добар повод да представимо ову установу, али и председницу ове синдикалне организације.

ДКСГ је отворен у пролеће 1974. године и смештен је у једном од највећих студентских кампуса у региону, "Студентском граду" у Новом Београду. Установа културе и образовања,

клуба и низом других садржаја, организују се разни програми. Разноврсност и квалитет програма, њихов утицај на уметничку сцену и на едукацију студената, као и одјек који имају у јавности, учинили су да ДКСГ постане једна од водећих културних установа у Србији. Најзначајније манифестације су Европски фестивал анимираног филма "Балканима", Бијенале студентског цртежа и графике, Фестивал новог филма и видеа и Фестивал музичког документарног филма.

Драгица Шишовић је организаторка програма ДКСГ и председница Новог синдиката ДКСГ, који се Синдикату образовања Србије прикључио у априлу ове године.

"У овом Синдикату смо препознали праву подршку и неког ко ће нам помоћи да се изборимо за што боље услове наших запослених. У веома кратком року, од априла до августа 2018. године наш синдикат је успео да окупим чак 34 одсто запослених у ДКСГ", каже Драгица.

намењена првенствено студентима и младима, али и свим заинтересованим за културу, уметност и образовање, смештена је у центру популарног Студењака и представља бисер модерничке архитектуре.

Оснивач Дома је Универзитет у Београду и Универзитетски одбор Савеза Студената Београда. Оснивачка права су пренета на Владу Србије 1992. године, када је ДКСГ постао установа ученичког и студентског стандарда под окриљем Министарства просвете.

Унутар компактне и функционалне целине, са две биоскопске сале, галеријским просторима, библиотеком, архивом, два

Драгица Шишовић, рођена 1983. у Пожеги. Инжењер је пољопривреде за зоотехнику. Поред курсева из струке, похађала је и оне који су јој потребни за усавршавање на позицији коју обавља у ДКСГ. Надређени су јој указали поверење и поставили је на изузетно одговорно место организатора програма ДКСГ. Према речима колега на место председнице је изабрана због великог искуства у послу, али и у решавању унутрашњих проблема, на које у овим турбулентним временима искрено и праведно реагује.

Р. С. П

Представљамо нашу чланицу

